

Lausunto Tuuramäen tuulivoimapuiston osayleiskaavaluonnoksesta

LUPALV 22.08.2024 § 35
290/11.00.03/2023

Valmistelija

Ympäristösuunnittelija

Virtain kaupunginhallitus pyytää lausuntoa Tuuramäen tuulivoimapuiston osayleiskaavan luonnoksesta. Tuuramäen tuulivoimapuistohanke sijoittuu Virtain luoteisosaan.

Valmisteluvaiheen kaavaluonnosaineisto nähtävillä 17.6.-16.8.2024 Virtain kaupungin verkkosivuilla:

<https://www.virrat.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus-ja-rakentaminen/kaavoitus/>

Lausunnolle on pyydetty lisäaikaa 30.8.2024 asti.

Tuuramäen tuuli- ja aurinkovoimahankkeen kaavoituksen rinnalla toteutetaan myös ympäristövaikutusten arviointi- eli YVA-menettely erillismenettelyinä. YVA-menettelyn yhteydessä tutkitaan hankkeen ja sen vaihtoehtojen ympäristövaikutuksia.

Osayleiskaavalla tutkitaan YVA-menettelyssä tarkasteltua maksiratkaisua, joka on Virtain kaupungin osayleiskaava-alueella enintään 16 voimalaa. Kaavaprosessin tavoitteena on laatia alueelle MRL 77 a §:n mukainen oikeusvaikutteinen osayleiskaava, jota voidaan suoraan käyttää tuulivoimaloiden rakennuslupien myöntämisen perusteena.

Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 320 metriä ja yksikköteho on arviolta 7–10 MW, jolloin koko tuulipuiston kokonaisteho on noin 112–160 MW. Alustavan suunnitelman mukaan tuulipuisto on tarkoitus liittää alueen länsipuolelle suunniteltuun Fingridin Kristiinankaupunki-Nokia -linjaan.

Tuulivoimapuistohankkeilla toteutetaan valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita, valtakunnallista ilmasto- ja energiastrategiaa sekä Pirkanmaan maakunnan tavoitteita ja strategioita. Tuulivoimahankkeen toteuttaminen edistää valtakunnallisesti hyväksytyjä energiapolitiikan tavoitteita ja sitä kautta antaa myös paikallisille energiayhtiöille mahdollisuuden edistää tuulivoiman hyväksikäyttöä.

Kaavatilanne

Voimassa olevassa maakuntakaavassa hankealueelle on osoitettu luonnon monimuotoisuuden ydinalue, tuulivoima-alue, turvetuotannon kannalta tärkeä alue, turvetuotantoon liittyvä valuma-alue, tärkeä seutu- tai yhdystie ja maaseutualue.

Tuulivoimantuotannon osalta vaihemaakuntakaavaluonnoksessa on kumottu kaikki voimassa olevan maakuntakaavan tuulivoima-aluemerkinnät (tv 1 ja tv 2). Merkinnät on korvattu uudella tuulienergiatuotannon aluemerkinnällä, jolla on osoitettu seudullisesti merkittävät tuulienergiatuotannon alueet.

Suunnittelualueella ei sijaitse muita yleis- tai asemakaavoja.

Vaikutukset alueen maisemaan

Tuulivoimapuiston rakentaminen muuttaa olemassa olevaa maisemakuvaa, varsinkin lähimpien vesistöjen rannoilla. Voimaloiden läheisyydessä ja avoimessa maisemassa tapahtuva muutos voi olla merkittävän suuri riippuen miten maisemavaikutus koetaan. Lisäksi muutoksen kokemiseen vaikuttaa voimaloiden aiheuttamat välke- ja meluvaikutukset. Suunnittelualueella ei sijaitse valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta eikä suunnittelualueelle sijoitu valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaita merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä. Varsinaiselle kaava-alueelle ei sijoitu asuin- tai lomarakennuksia.

Tuulivoimapuiston vaikutuksia maisemaan on arvioitu etäisyysvyöhykkeittäin. Tärkeimmät tarkasteltavat etäisyysvyöhykkeet ovat hankealueen ”lähialue” (etäisyys 0–7 km tuulivoima puistosta) ja ”välialue” (7 – 14 km:n välinen alue). Havainnekuvia Tuuramäen hankkeesta on esitetty eri kuvauspaikoista. Lisäksi on esitetty yhteisvaikutuskuvia Myyränkankaan ja Vermassalon suunnitelluista voimaloista. Näkymäalueita on arvioitu nykyisen tilanteen mukaan, mutta maiseman luonne voi muuttua metsähakkuiden seurauksena, jolloin voimaloiden yhteisvaikutukset voivat korostua.

Aurinkovoimaloiden vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön ilmenevät huomattavasti suppeammalla alueella kuin tuulivoimaloiden vaikutukset, sillä matalina rakennelmina aurinkovoimalat eivät näy kovin kauas

Vaikutukset luontoon, lintuihin ja eläimiin

Suunnittelualueella ei sijaitse pohjavesialueita. Alue on pääasiassa metsätalousvaltaista aluetta. Hankealueella sijaitsevat huomionarvoiset, pääasiassa metsälain 10§:n mukaiset kohteet eivät sijoitu tuulivoimalapaikkojen vaikutusalueelle. Suunnittelualueelle ei sijoitu luonnonsuojelu-, Natura 2000- tai luonnonsuojeluohjelma-alueita eikä METSO- tai ympäristötukikohteita.

Liito-oravasta ei tehty havaintoja selvityksen yhteydessä. Viitasammakoiden elinympäristöjä havaittiin hankealueen länsi- ja luoteisreunalla. Hankealueelta tehtiin lepakkohavaintoja ja niiden perusteella tunnistettiin kolme pääsiallisia elinympäristöä.

Hankealue sijaitsee Peurainnevan susireviirin alueella. Suurpedoista alueelta on tehty havaintoja ilveksestä, karhusta ja ahmasta. Metsäpeurasta ei tehty havaintoja.

Tuuramäen hankealueella ei sijaitse kansallisesti tai kansainvälisesti tärkeäksi luokiteltuja lintualueita (FINIBA tai IBA). Hankenkealueen pohjoisosassa sijaitsee Pirjatanneva-Matolamminnevan maakunnallisesti arvokas lintualue (MAALI).

Tuuramäen hankealue sijoittuu kurjen kevät- ja syysmuuttoreitin kohdalle.

Melu- ja välkevaikutukset

Melumallinnuksen mukaan tuulivoimaloiden melu ei ylitä 40 dB ohjearvoja yhdenkään asuin- tai lomarakennuksen kohdalla. Välikkeen osalta suositusarvot ylittyvät yhden ja lomarakennuksen kohdalla.

Vaikutukset alueen turvetuotantoon ja kiviaineksiin

Suunnittelualue on nykyisellään pääosin metsätalouskäytössä, jonka takia alueen luonnonvarojen hyödyntäminen keskittyy nykyisellään metsätalouteen ja metsien monikäyttöön. Osa suunnittelualueesta on maakuntakaavassa osoitettu turvetuotannon kannalta tärkeäksi alueeksi. Suunnittelualueelle on esitetty ohjeellisia maa-ainesten ottoalueita.

Yhteenveto

Kaava-alueella tuulivoimalat sijoittuvat vaihemaakuntakaavaehdotuksen mukaiselle tuulivoima-alueelle. Vaihemaakuntakaavassa osoitettu luonnon monimuotoisuuden ydinalue sijoittuu hankealueen itäreunalle. Aurinkovoimala-alue sijoittuu hankealueen länsiosiin, osin vanhoille turvetuotantoalueilla.

Maankäytön suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee ottaa huomioon luonnon monimuotoisuuden ja muiden luontoarvojen säilyminen sekä välttää luonnonympäristöjen pirstoutumista. Kaava-alue ja lähiympäristö kuitenkin toimii ja palvelee useiden eläinten ja lintujen asuin- ja pesimäalueena sekä ihmisten virkistys- ja retkeilyalueena. Alueella harjoitetaan metsätaloutta ja aluetta käytetään metsästyksen. Alue on maisemallisesti joko rakentamatonta tai hyvin satunnaisesti rakennettua metsäaluetta.

Hankeella on väistämättä vaikutuksia alueen eri osa-alueisiin, maisemaan, luontoon, eläimistöön ja virkistyskäyttöön. Valtakunnallisten energiapolitiikan tavoitteiden edistämisen johdosta tuulivoimahankkeiden käynnistyminen on voimakkaasti kasvanut Pohjois- Pirkanmaalla ja useita eri hankkeita on Virtain kaupungin sekä lähikuntien alueilla suunnittelussa ja kaava-prosessissa, jonka johdosta hankkeiden yhteisvaikutusten arviontiin tulisi panostaa ja selvityksiä tehdä kattavammin myös tästä näkökulmasta, erityisesti näkemäanalyysin ja maisemavaikutusten suhteen.

Esittelijä

Ympäristösuunnittelija

Päätösehdotus

Lupapalvelulautakunta toteaa lausuntonaan, että jokaisella tuulivoimahankkeella on vaikutuksia ympäristöönsä. Jokaisessa hankkeessa tulee ottaa ympäristöön kohdistuvat kyseisen hankealueen ominaiset piirteet huomioon jo suunnittelun alkuvaiheesta alkaen. Virtain kaupungin sekä lähikuntien alueilla on useita tuulivoimahankkeita suunnittelussa ja kaava-prosessissa, jonka johdosta hankkeiden yhteisvaikutusten arviontiin tulisi panostaa ja selvityksiä tehdä kattavammin myös tästä näkökulmasta, erityisesti näkemäanalyysin ja maisemavaikutusten suhteen.

Kaavaluonnoskartan ja kaavamääräysten osalta lupapalvelulautakunta pitää tärkeänä, että tuuli- ja aurinkovoimaloiden rakennuspaikat olisi tutkittu mahdollisimman tarkasti jo kaavaluonnosvaiheessa.

Päätös

Lupapalvelulautakunta hyväksyi ehdotuksen keskustelun jälkeen.

Lisätietoja

Ympäristösuunnittelija Janne Westerholm, puh. 044 715 1468, sähköposti: etunimi.sukunimi@virrat.fi

Jakelu

Kaupunginhallitus